

ИЗЛИЗА ОТ 1900 ГОДИНА

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОФИЦИАЛНО ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА – БЪЛГАРСКА ПАТРИАРШИЯ

ГОДИНА СХХI, БРОЙ 1

СОФИЯ, 1-15 ЯНУАРИ 2020 г.

ЦЕНА 0,70 лв.

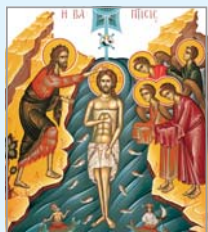
e-mail: sinizdat@gmail.com

www.facebook.com/Synodalpress/

Из живота на Църквата

Празникът Богоявление в столицата и страната

стр. 1-3

Достойни архиереи на БЩ

Великотърновски митрополит Стефан – 25 г. от кончината му
стр. 4-5

Колонка на редактора

Осъждането ни осъжда
стр. 7

Из живота на Църквата

Социалната и просветната дейност на Църквата в цифри
стр. 1, 7

Християнско изкуство

Иконография на Богоявление
стр. 8

ПАТРИАРШЕСКО БЛАГОСЛОВЕНИЕ

Обръщение на патриарх Неофит за 2020 г.

Ваши Преосвещенства, Боголюбиви отци, Възлюбени в Господа чедра на светата ни Православна църква,

С вяра във Всемиловичия Бог и неизменно упование в Неговия благ промисъл за всекиго от нас и за цялото творение изпращаме още една година от даруваното ни свие историческо време, за да влезем в следващото Новолетие с чиста радост и нова надежда – надежда за лично и обществено благопреусяване, за мир и благоденствие на скъпия ни народ и прекрасното ни Отечество.

На границата между старата и новата година неизбежно правим равнометка на постигнатото и плановете за предстоящото. Радваме се на успехите си, но

не подминаваме и своите пропуски – всичко онова, което сме могли да направим и по-добре, но поради една или друга причина не сме успели. Съзнаваме, че по човешки сме немощни и затова още по-усърдно молим Бога да ни укрепва
На стр. 3

Патриаршеско слово за празника Богоявление

Уважаеми г-н Президент на Р България и върховен главнокомандващ на Въоръжените сили, Уважаеми г-жо Кмет на София, Ваши Преосвещенства, уважаеми г-н Министър на Отбраната, Уважаеми г-да офицери, сержанти и войници, Ваши Превъзходителства, Уважаеми представители на българската държавност, боголюбиви отци, обични в Господа братя и сестри,

Една наситена с дълбок смисъл традиция от многовековното минало на българската държавност и християнската ни духовност, повелява на Великия Богоявленски водосвет да се извърши и освещаване на бойните знамена на родната

армия. Тази традиция доукрасява за всички нас пресветлия църковен празник на откриването на тайната на Пресветата Троица, последван и от освещаването на водното естество, и е дълбоко съдържателна, защото представлява ясно
На стр. 3

ИЗ ЖИВОТА НА ЦЪРКВАТА

Социалната и просветната дейност на Църквата в цифри

Благотворителни и социални инициативи

Наскоро представихме на нашите читатели данни, свързани със социалната и просветната дейност на Църквата в цифри – Кухни за бедни.

Българската православна църква обаче не акцентира своята дейност единствено и само върху социалните кухни за бедни и възрастни хора. През годините родната ни Православна църква се включи и продължава да развива свои благотворителни кампании. По-долу ще представим дейности, свързани с различни видове благотворителни и социални инициативи, като трябва да се има предвид, че представените данни са от 2010 г. до днес.

„Деца рисуват за деца“

Може би една от най-успешните благотворителни инициативи е на Културно-просветния отдел към Св. Синод на Българската

православна църква. Инициативата е част от Синаodalния национален курс „Възкресение Христово“ и цели да събере средства за онкоболните деца, лекуващи се в Клиниката по детска клинич-

„От деца за деца“

Вече няколко години подред Софийска митрополия организира, с благословението на патриарх Неофит, благотворителна инициатива „От деца за деца“. В нея се включват де-

ца и младежи, изучаващи „Религия-Православие“, от средните общообразователни и неделните прицърковни училища. Учителите организират семейства, които имат възможност и желание да закупят и опаковат подарък, който да стигне до дете в нужда преди големия празник Рождество Христово.

Българската коледа

Традиционно от години насам, преди настъпването на рождественските и новогодишните празници у нас се провежда инициати-

вата „Българската коледа“. В нея активно се включват и митрополията на Българската православна църква с дарения, призови и подкрепа на нуждаещите се. Всяка година Българският патриарх Неофит отправя и призив за подкрепа и дарение на нуждаещите се или за закупуването на медицинска техника.

Програма „Домашни грижи за болни и възрастни хора“

С благословението на Русенския митрополит На-

ум сдружение ТЕОСИС развива своята дейност и има за основна цел да помогне на повече възрастни хора, изпаднали в невъзможност да се справят сами с ежедневните дейности, да получат внимание и радост в общуването, храна и медицинска помощ.

С получените средства сдружението организира медицински прегледи и лечение на възрастните, помощ в дома и осигуряване на по-качествен и достоен живот на samotните и болни хора.

На стр. 6

Из живота на Църквата

Празникът Богоявление в столицата и страната

София

На Богоявление в Патриаршеската катедрала „Св. Александър Невски“ бе отслужена тържествена архиерейска св. Литургия. Негово Преосвещенство Мелнишки епископ Герасим, гл. секретар на Св. Синод и председател на църковното настоятелство при Патриаршеската катедрала, възглави празничното богослужение, като бе в съслужение с Негово Преосвещенство Белоградчишки епископ Поликарп, викарий на Софийския митрополит, архим. Василий, протосингел на Софийска св. митрополия, архим. Пахомий, ректор на Софийската духовна семинария „Св. Йоан Рилски“, архим. Евтимий, ик. Николай Георгиев, нач.-отдел „Връзки с обществеността“, иконом Ангел Ангелов, духовен надзорник на Софийска епархия, храмовото духовенство, протодяконите Александър Нешев, Иван Петков, дякон Деян Коруноски и дякон Слави Спасов.

По време на Василиевата света литургия Негово Светейшество Българският патриарх Неофит взе молитвено участие, а след това възглави Богоявленския водосвет в Патриаршеската катедрала.

В 11 ч. на площада пред патриаршеския катедрален храм-паметник „Св. Александър Невски“ св. Александър Невски“ бяха благословени и осветени и бойните знамена на Българската армия. На молитвено последование присъстваха президентът на страната и върхо-

вено главнокомандващ на Въоръжените сили Румен Радев, министърът на отбраната Красимир Каракачанов, кметът на столицата Йорданка Фандъкова, държавници, политици, посланици, общественици и десетки православни християни.

В края на богослужението Негово Светейшество се обърна към събралото се множество със слово, в което каза: „Нека поръсването с тази богоявленска вода бъде за здраве и още много успехи на непобедимото българско войнство, на всички онези сред нас, които са избрали и са се посветили на това жертвено

служение, защото техният подвиг е изява на най-висшата и безкористна любов и подвиг, който е богоподражателен. Защото, както свидетелства Сам Господ Иисус Христос от страниците на светото Евангелие, „... никой няма любов по-голяма от тази, да положи душата си за своите приятели“ (Йоан. 15:13)“.

Белоградчишкият епископ Поликарп поръси с богоявленска вода знамената на Българската армия за мир, просперитет и сила. Изпято бе и многолетствието за всички празнуващи този ден.

Ангел
КАРАДАКОВ

Мнозина не се побояха от ледените води на реката и скочиха за кръста. За поредна година той бе уловен от 34-годишния Ивайло Енчев от гр. Ловеч.

По традиция на 8 януари митрополит Гавриил поръси с богоявленска вода всички отделения на Многопрофилната болница за активно лечение „Професор д-р Параскев Стоянов“ АД – гр. Ловеч.

Той бе придружен от изпълнителния й директор д-р Румяна Нановска. Ловчанският митрополит бе посрещнат с голяма радост от пациентите и персонала, към които отправя пожелания за здрава и успешна година.

На следващия ден митрополит Гавриил посети и Ловешкия затвор.

Ловчанска
митрополия

Пловдив

На 6 януари, Богоявление, Негово Високопреосвещенство Пловдивски митрополит Николай освети пред катедралния храм „Успение Богородично“ бойните знамена на поделенията от Пловдивския гарнизон.

Сред присъстващите бяха: областният управител на област Пловдив Дани Каназирева, кметът на града Здравко Димитров, генерал-майор Явор Матеев, държавници и представители на общинската власт и множество граждани.

След като благослови знамената и воините от строевите представителни роти, митрополитът, официалните лица и миряните се отправиха в тържествено литийно шествие, което премина по улиците на Пловдив от храм „Успение Богородично“ до брега на река Марица, предвождано от военния духов оркестър на ВВС.

Варна

Празничната света Литургия започна рано сутринта на 6 януари в митрополитския катедрален храм „Успение Богородично“, гр. Варна, давайки основата на тържествата, посветени на древния християнски празник Богоявление (Йордановден).

Високопреосвещеният Варненски и Великопреславски митрополит Йоан възглави богослужбата в съслужение с духовенството при храма.

Стотици варненци и гости на града се включиха в празничната програма, която продължи на площад „Св. св. Кирил и Методий“, където архиерейт благослови частите на Военноморските сили и техните бойни знамена. Последва шествие до Буна 1, където митрополит Йоан освети всемирните води.

Негово Високопреосвещенство приветства и поздравя всички именници. Той се обърна и към представителите

Русе

На 6 януари, Богоявление, Негово Високопреосвещенство Русенски митрополит Наум отслужи св. Литургия в катедралния храм „Св. Троица“ – Русе. На архиерея съслужиха иконом Алеко Рачев, председател на храма, свещ. Недялко Димитров и дякон Росен Георгиев. В края на богослужението владиката произнесе проповед за празника, припомняйки чудото на Богоявление при водите на река Йордан.

По-късно, по установена традиция, от катедралния храм започна литийно шествие, в което се включиха духовници от градските храмове, представителите на местната власт и множество русенци. Преминавайки през централната част на града, шествието стигна до Понтон № 2 – Морска администрация, където Негово Високопреосвещенство извърши Велик богоявленски водосвет, поръсвайки за здраве войсковите части и присъстващите граждани.

На бреговете на река Марица множество народ очакваше традиционното хвърляне на кръста във водите. Там Негово Високопреосвещенство отслужи Великия богоявленски водосвет и хвърли кръста, уловен от 37-годишния Николай Станков от Пловдив.

Духовното тържество завърши с многолетствие, прогласено от протодякон Илиан Александров.

Пловдивска митрополия

на Военноморския флот, като им благопожела Господ Иисус Христос да им помага в настъпилото новолетие и да дава на всички онзи разум и онази велика добродетел на разсъдливостта, която да помогне на всички духовни и светски водачи в решаването на важни, значителни, духовни, морални и съдебно-носни въпроси за бъдещето и просперитетата на родината ни.

Георги
ВЕЛИКОВ

Единадесет мъже, сред които най-младият – на 20 години, а най-възрастният – на 48, скочиха в ледените води на река Дунав, за да „спасят“ кръста, хвърлен от владиката. Разпятието беше извадено от 25-годишния Теодор Цветков, треньор по плуване, който за поредна година е победител в това събитие. Митрополит Наум подари на младежа сребърен кръст, а Пенчо Милков, кмет на Русе, му връчи парична сума и подаръци от Общината.

Русенска
митрополия

ПАТРИАРШЕСКО БЛАГОСЛОВЕНИЕ

Обръщение на патриарх Неофит за 2020 г.

От стр. 1

в нашите добри начинания, защото без Него, както свидетелства Сам Той в Евангелието, не можем да вършим нищо. Той е лозата, а ние сме пръчките, и затова колкото повече и по-тясно пребъдаме в Него и съблюдаваме Неговите заповеди, толкова по-богат плод ще можем и да принесем (Йоан. 15:5).

Нашият Господ и Спасител Исус Христос и завещаното ни от Него Евангелие са единственият верен критерий за всяко наше намерение и действие. Доколкото всяко нещо сторено от нас е в съзвучие с Божия план за човечеството и за творението, дотолкова то е добро и полезно, дотолкова сме изпълнили Божията воля и можем да се наречем верни чедра на Небесния наш Отец. Ето защо, като православни християни, нека и през Новата 2020 година да полагаме усилия да разпознаваме богатата Божия воля и да се стремим с всички сили да бъ-

дем верни следовници и неуморни сърботници на Всевишния, Който, отново според свидетелството на Неговия Син и наш Бог Исус Христос, никога не престава да работи за доброто и спасението на цялото Свое творение (Йоан. 5:17).

Нека настъпването на Новата година ни вдъхнови за още по-усърден труд, който да бъде, първом, за Божия прослава, а заедно това и за още по-голям възход на светата ни Православна църква и на нашата мила Родина. Такава е Божията повеля към нас, такъв е примерът и този е заветът, оставен ни през вековете от всички достойни наши предци, работили усърдно и отдавали всичките си сили за своята Църква и свидно Отечество.

Благодатта, мирът и любовта на нашия Господ и Спасител Исус Христос да бъдат с всички нас!

За много и благословени години!

† НЕОФИТ
ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ

Патриаршеско слово за Богоявление

От стр. 1

осъзнат израз на нашето вътрешно духовно и народно единство – единство на Църква, народ и държава. Единство, което през вековете, а и в бъдните дни, е сигурен гарант за преуспяването ни като народ и общество, като духовност и култура, като верни и достойни наследници на истински славни и велики предци.

В тази традиция и днес ние виждаме възплътен завещания ни от всички тях идеал – идеала на свободна и независима България, духовно кърмена и подпомагана от своята автокефална Православна църква. Такъв е свещеният завет към нас на нашите предци и този завет ние сме призвани да следваме неотклонно не само поради повелите на нашата памет и нашия свещен дълг към тях и тяхното дело, но и заради идващите подир нас поколения.

Нека поръсването с тази богоявленска вода бъде за здраве и още много ус-

пехи на непобедимото българско войнство, на всички онези сред нас, които са избрали и са се посветили на това жертвено служение, защото техният подвиг е изява на най-висшата и безкористна любов и подвиг, който е богоподражателен. Защото, както свидетелства Сам Господ Исус Христос от страниците на светото Евангелие, „... никой няма любов по-голяма от тая, да положи душата си за своите приятели“ (Йоан. 15:13).

Вечна признателност към всички георги на българската свобода и независимост, дълбок поклон пред героичното и славно родно войнство, отдавали и продължаващи да отдават живота си за своята Родина – майка България!

Мирът и благодатта на нашия Господ и Спасител Исус Христос да бъдат с всички нас!

За много и благословени години!

† НЕОФИТ
ПАТРИАРХ БЪЛГАРСКИ

Празникът Богоявление

Стара Загора

На Богоявление Негово Високопреосвещенство Старозагорски митрополит Киприан отслужи утрена и св. Василиева литургия в катедралния храм „Св. Николай“, гр. Стара Загора. По време на службата 8-годишният Георги Николов, второкласник в VI ОУ „Св. Никола“, бе постриган за иподякон. Решението за това бе взето на Рождественския прием в Старозагорската митрополия. Тогава Гого изнаена дядо Киприан с негов портрет.

За първи път най-малкият иподякон в епархията се среща с архиепископа преди три години. Освен църковните служби, той посещава и спектаклите, дири-

жирани от владиката.

„Да придобиеш по-голяма степен и по никакъв начин да не засрамиш твоето избирание за четец и певец. С целомъдрие, святост и праведност да умиловистиш човеколюбеща Бога и да се удостоиш с

по-голямо служение“, каза на Гого след постригването митрополитът. Детето ще бъде помощник на владиката в църковните служби, но преди всичко негов добър приятел.

Благовест
ИЛИЕВ

Богоявленски празник за децата

На 5 януари бе отслужен Велик водосвет и бе извършено хвърляне на кръста за деца до 14-годишна възраст в столичния закрит басейн „Силвър Сити“.

Водоосвещението извърши Негово Преосвещенство Белоградчишки епископ Поликарп, викарий на Софийския митрополит, в съслужение с архимандрит Евтимий и свещеник Костадин Тренев.

Еп. Поликарп изрази радостта си, че за втора поредна година се организира детското събитие по случай предстоящия празник Богоявление, като благодарни на всички присъстващи и благослови от името на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийския митрополит Неофит. Викарият епископ пожела

празничното събитие да се превърне в ежегодна традиция, а децата да участват във вярата, надеждата и любовта, за да възрастват в християнските добродетели.

Три пъти бе извършено хвърлянето на кръста в басейна „Силвър Сити“ – за най-малките деца, за по-големите и за юношите.

На участващите в изваждането на кръста еп. Поликарп подари наградни кръстчета и Богородични иконки, образователни книжки и лакомства.

Собственикът на „Силвър Сити“ г-жа Розалия Попова също получи подаръци – икона на св. Георги и църковен календар за новата 2020 г.

Пламен МИХАЙЛОВ

Патриарх Неофит се среща с Арабския дипломатически корпус

Около запазването и развиването на толерантността, любовта и мира се обединиха словата на Негово Светейшество патриарх Неофит и посланиците от Арабския дипломатически корпус. Вече традиционно в началото на новата година представителите на Палестина, Кралство Мароко, Кралство Саудитска арабия, Обединени арабски емирства, Йемен, Алжир и Египет се срещат с предстоятеля на Българската православна църква.

Техни Превъзходителства поздравиха патриарх Неофит с празника Рождество Христово, както и с настъпването на новата 2020 г. Те обърнаха внимание на това, че Българската православна църква и светейшият патриарх играят голяма и важна духовна роля в живота на българите. „Надяваме се, гласът на духовните хора да заглуши гласа на военната канонада“, споделиха надеждите си посланиците.

Негово Превъзходителство Ахмед ал Мадбух, посланик на Палестина и доайен на дипломатическия корпус у нас, изрази надежди толерантността, с която се слави България, да продължи да се развива и да бъде пример за народите и нациите по света. Като израз на приятелство и братски взаимоотношения той

подари на Българския патриарх икона, на която е изобразено Рождество Христово.

„Повече мир, повече доброта и спокойна обстановка в региона“, пожела на посланиците от Арабския дипломатически корпус патриарх Неофит. Той сподели, че именно на това ни учи и Рождеството Христово – „насочва ни към дела на доброта и мир“. „Надяваме се и занаят да полагаме общи усилия за запазване на мира сред хората“, каза още патриарх Неофит.

В края на приема бяха изразени надежди срещите от такъв характер да продължат, защото самите те вече се превръщат в символ на любовта и братските отношения между Българската православна църква и държавите от Близкия изток.

Ангел КАРАДАКОВ

Обновен параклис в Бачковския манастир

На 7 януари бе осветен обновеният манастирски параклис, посветен на св. Йоан Кръстител и намиращ се в долната градина на манастира. Обновяването е извършено с дарителството и по инициатива на Фикрет и Дениз Джебир.

Великият епископ Сионий, игумен на манастира, отслужи водосвет и чина на обновлението на параклиса. Той бе в съслужение с архим. Григорий, ефимерий в обителта, и манастирските братя Леонид и Власий, в присъствието на дарителите, служители и гости.

Негово Преосвещенство благодарно спомоществателите за богоугод-

ния им труд и проявените щедрост и грижа и им пожела здраве и благополучие през Новата 2020 година.

Бачковска св. обител

Великотърновският митрополит Стефан е от покоещия архиепископ, имал велеката участ да живее и да служи в годините на войнствата атеизъм и насажда на антицърковност.

1921 г. той е приет за ученик в Пловдивската духовна семинария, която завършва през 1927 година.

Стайко Петров Стайков е роден на 13.06.10.1907 г. в с. Чернево, Варненско. Израснал в многолюдно семейство.

След своето дипломиране, от 1932 г. до 1938 г. Стайко Стайков е писар и проповедник при Варненско-Преславска митрополия.

ДОСТОЙНИ АРХИЕРЕИ НА БПЦ

Скромнен труженик на Господнята нива

25 години от кончината на Великотърновски митрополит д-р Стефан (1907-1995)

Като наред с това е и хорист във варненския хор "Морски звън" с диригент свещеник Христо Михайлов.

1986 г. в Русе. Святиносник на Стайко Стайков и Борис Минев от Пловдивската духовна семинария и е дългогодишният секретар на Старозагорска митрополия Нелдо Александаров Нелд.

В заселането си на 15 декември 1949 г., Протокол № 15, точка 3, Светият Синод изпълни състав разрезът да писмо на Пловдивския митрополит Кирил, вх. № 9018, в което той моли за неговия викарий да бъде митротонисан протосинелът му архимандрит Стефан Стайков.

Начално образование младицт Стайко получава в родното си село, а прогимназияно – в с. Суворово, Варненско. Желязкия да прооджи образование си, с цената на много труд и лишения, през сеента на

Поздравяване на митрополит Кирил от неговия викарий архиепископ Кирил (в последствие Патриарх България).

Тук трябва да отбележим, че през всичките години от живота си – като ученик, студент, духовник, епископ и митрополит, дядо Стефан систематично събира и записва текстове на различни песни – народни, старни градски и други, които с интерес разучава.

Епископ Стефан е и страстен планинар

Почти всяка година през летните месеци той заедно с патриарх Кирил и други архиереи и духовници правят планински преходи.

В своя "Дневник" митрополит Кирил отбелязва една интересна визита. На 23 януари 1949 г. след служба, на връщане от Карлово за Пловдив двамата посещават бившия Български епископ Стефан, заточен в с. Бана, Карлово.

Канонически употребен за Великотърновски митрополит

В своята книга "Между вярата и компромиса" (София, 2010 г., с. 216), историчката Момчиля Методиева проучвателски разсекретени документи от архивите на бившата Държавна сигурност, прави следната констатация за неговия: "Новият Търновски митрополит Стефан в някои по-късни архивни документи е причисляван към групата на "реакционните митрополити" и е сочен като един от архиерите, които полагат реални усилия за активизиране на църковния живот в епархията си. В обобщителния доклад на Комитета по църковни въпроси от 1971 г. се прави изводът, че "Единствен от архиерите Великотърновският Стефан след изобращение му за митрополит (...) предприе опити за съживяване на църковна дейност чрез активизиране на свещениците. В реновиите свещенически конференции той започна да поставя теми за отпор на атеистическата пропаганда и да изисква от свещениците ревност да служат. Тези усилия се съблскаха с инициативата и стийнната съпричастност особено на селските свещеници. Комитетът изиска да се снемат

Тук трябва да отбележим, че през всичките години от живота си – като ученик, студент, духовник, епископ и митрополит, дядо Стефан систематично събира и записва текстове на различни песни – народни, старни градски и други, които с интерес разучава.

Епископ Стефан е и страстен планинар

Почти всяка година през летните месеци той заедно с патриарх Кирил и други архиереи и духовници правят планински преходи.

В своята книга "Между вярата и компромиса" (София, 2010 г., с. 216), историчката Момчиля Методиева проучвателски разсекретени документи от архивите на бившата Държавна сигурност, прави следната констатация за неговия: "Новият Търновски митрополит Стефан в някои по-късни архивни документи е причисляван към групата на "реакционните митрополити" и е сочен като един от архиерите, които полагат реални усилия за активизиране на църковния живот в епархията си.

В своята книга "Между вярата и компромиса" (София, 2010 г., с. 216), историчката Момчиля Методиева проучвателски разсекретени документи от архивите на бившата Държавна сигурност, прави следната констатация за неговия: "Новият Търновски митрополит Стефан в някои по-късни архивни документи е причисляван към групата на "реакционните митрополити" и е сочен като един от архиерите, които полагат реални усилия за активизиране на църковния живот в епархията си.

Тук трябва да отбележим, че през всичките години от живота си – като ученик, студент, духовник, епископ и митрополит, дядо Стефан систематично събира и записва текстове на различни песни – народни, старни градски и други, които с интерес разучава.

Епископ Стефан е и страстен планинар

Почти всяка година през летните месеци той заедно с патриарх Кирил и други архиереи и духовници правят планински преходи.

В своята книга "Между вярата и компромиса" (София, 2010 г., с. 216), историчката Момчиля Методиева проучвателски разсекретени документи от архивите на бившата Държавна сигурност, прави следната констатация за неговия: "Новият Търновски митрополит Стефан в някои по-късни архивни документи е причисляван към групата на "реакционните митрополити" и е сочен като един от архиерите, които полагат реални усилия за активизиране на църковния живот в епархията си.

В своята книга "Между вярата и компромиса" (София, 2010 г., с. 216), историчката Момчиля Методиева проучвателски разсекретени документи от архивите на бившата Държавна сигурност, прави следната констатация за неговия: "Новият Търновски митрополит Стефан в някои по-късни архивни документи е причисляван към групата на "реакционните митрополити" и е сочен като един от архиерите, които полагат реални усилия за активизиране на църковния живот в епархията си.

НОВИ КНИГИ

В София беше представена биографична книга за Великотърновския митрополит д-р Стефан (1907-1995)

Представянето на книгата беше открито от г-жа Юлия Върбаева, управител на галерията, която изрази радостта си от възможността да е съпричастна към популяризирането на подобно историческо издание.

Връщайки се назад в историята на църковния живот в епархията, Великотърновският митрополит д-р Стефан (1907-1995) е един от архиерите, които полагат реални усилия за активизиране на църковния живот в епархията си.

Не по-малко усилия владицата полага и за непернатното обновяване на клира в своята епархия. Според една равномеска, само за 15 години той привлича 38 енорийски свещеници, постритва в манастиха 6 мъже и 22 жени, отличава с офиси "протоиерей" 66 души, 70 протоиерей стават сватовъноконом, 17 са старофорниите свещенонономи, а 6 йеромонаси възвежда в архиандритско достойнство.

Образован и начетен, Великотърновският митрополит Стефан притежава голяма лична събирка от книги, събирани още от студентските му години.

Здравните тежки случаи, които попарява на Окръжната библиотека във Велико Търново ценна юридическа литература на немски език.

Саморчно написа две поканий писма

до Българския патриарх Максим и Св. Синод, с което той желаше да бъде опрестен за несъветливосте си действията от своите събирати архиереи, което те и сториха.

Погребан е в притвората на храма на манастира „Св. Николаи“ в с. Арбанаси, Великотърновско.

От стр. 1

От сдружението имат желание да създадат в близко бъдеще и програма за обучение на младежи (ученици и студенти), които да посещават живеещите в старческия дом в Русе – да участват в културни занимания, да намалат дистанцията между поколенията и пр.

Благотворителна инициатива за детската клиника при УМБАЛСМ „Н. И. Пиров“

През 2018 г. Софийска св. митрополия организира благотворителна инициатива, чрез която успешно бе закупен апарат ROTEM SIGMA за нуждите на детската клиника при УМБАЛСМ „Н. И. Пиров“.

Към днешна дата тече инициатива за събирането на подобен апарат за II САНБАЛ „Шейново“. Апаратът е на стойност 45 600 лева. Кампанията по набиране на средства за закупуване на апарата е с благословението на Негово Светейшество Българския патриарх и Софийски митрополит Неофит. В закупуването на апарата ще вземат участие и църковните настоятелства към храмовете от Софийска епархия.

Всяка година от митрополията правят дарения за Дома за медико-социални грижи за деца „Св. Иван Рилски“ в кв. „Лозенец“, София. За празниците Възкресение Христово и Рождество Христово отделил по Милосърдие подпомага социално слаби хора, както и лечението на хора в нужда. През годините са организирани инициативи за закупуване на различни апарати в редица болници в столицата.

Инициатива „За бедните хора в община Нови Искър“

В община Нови Искър за рождественските и новогодишните празници църковното настоятелство към местния храм „Успение Богородично“ организира инициатива за събирането на хранителни продукти за социално слаби и бедни хо-

ра от града и общината. С църковни средства и от дарители бяха събрани достатъчно хранителни продукти. Пригответе пакети съдържащи храни от първа необходимост и зарадваха възрастните хора от града преди празника Рождество Христово.

„Приятели, наши връстници гладуват. Нека спрем това!“

Вече няколко години поред Православният информационен център към Неврокопска света митрополия и Общинският съвет по наркотични вещества в Благоевград иницират кампанията „Приятелите, наши връстници гладуват. Нека спрем това“. Кампанията е с цел събиране на пакетирани хранителни продукти за бедни семейства от Благоевград. Чрез Православния център всяка година събраните пакети преди рождественските и новогодишните празници се предоставят на повече от 100 семейства от Благоевград.

Инициатива „Топъл обяд“

От 2013 г. насам над 2000 деца получават безплатна топла храна всеки учебен ден. Храната е осигурена от Българския червен кръст, а децата, които я получават, са от 23 области у нас. Програма „Топъл обяд“ се реализира от БЧК благодарение на набраните средства от Националната благотворителна кампания „Топъл обяд“, подкрепена от Българската православна църква и различни организации.

„Великден за всеки – даряе празник на баба и дядо“

През 2017 г. Българската православна църква се включи и в инициативата на тогавашния омбудсман Мая Манолова, когато в сътрудничество с БЧК, БНТ, БНР, Български пощи, НОИ и др. се организира раздаването на храна на възрастни хора.

В рамките на кампанията бяха събрани 319 хиляди лева, от които 15 хиляди чрез есемеси.

Социалната и просветната дейност на Църквата...

Безплатни профилактични прегледи

Извършването на безплатни профилактични прегледи за социално слаби хора в София също е инициатива на предишния омбудсман Мая Манолова. Организира се съвместно със Софийска митрополия, като се провежда при социалната кухня към храм „Св. св. Кирил и Методий“. На мястото постоянно има лекари, които си тръгват едва след като прегледат всички желаещи.

Благотворителен базар

За поредна година в Благоевград се провежда благотворителният базар в подкрепа на доброволческата кухня за бедни към храм „Св. Николай Мирликийски“ в кв. „Грамада“. През 2019 г. базарът бе организиран от Общинският съвет по наркотични вещества в Благоевград и Православния информационен център към Неврокопска света митрополия. Със събраните средства ще бъде подпомогната доброволческата кухня за бедни, която отвори врати през 2016 година, като всяка неделя се раздава топла храна на бедни хора, приготвена от доброволци.

През 2013 г. подобна инициатива събра над 300 кг храни, които бяха раздадени на социално слаби хора в града.

„Коледна звезда“

От 14 години Енорийският център в столичния храм „Покров Богородичен“ провежда кампанията „Коледна звезда“. В инициативата деца от социални домове творят рождественски картички. Децата в нужда са от Центъра за настаняване от семеен тип „Констанца Ляпчава“ в гр. Долна баня, ЦНСТ в гр. Самоков, Защитено жилище „Савина“ в гр. София и Центъра за социално слаби деца от с. Беброво (община Елена).

Със средствата от рождественските картички децата от посочените домове получават възможност да отидат на различни летни екскурзии.

„Приятелите на Социална асоциация „Св. Андрей“

На 8 април 2010 г. с благословението на приснопаметния Варненски митрополит Кирил, се основава Социална асоциация „Св. Андрей“ – бълга-

ро-германско сдружение с нестопанска цел. Целта на клуба е да набере доброволци и да обучи хора, които активно да се занимават със социалната дейност на Българската църква във Варненската епархия, както и да подпомагат държавните учреждения в това дело. Към днешна дата няма данни дали асоциацията продължава да извършва своята дейност.

Изграждане на Дом за стари хора към храм „Св. Възкресение Господне“, гр. Суворово

През 2010 г. в гр. Суворово започва изграждането на Дом за стари хора. По проект „Инвестиционна политика“ на Община Суворово, с дарения на местни жители и частни лица, се предвижда да бъде построена сграда на два етажа. В Дома за стари хора ще има 20 стаи с по 2 легла във всяка една от тях, като на последния етаж ще се помещава и параклис.

Дарения за децата от Дом „Христо Райков“ в Габрово

Вече няколко години продължава партньорството между църковното настоятелство при храм „Света Троица“, гр. Габрово, реномирана фирма в областта на търговията и габровски бизнесмен, които с общи усилия осигуряват на децата от Дом „Христо Райков“ необходими им учебни пособия и материали.

Семинаристи подаряват коледни подаръци на сираци

През 2010 г. Софийската духовна семинария осъществи благотворителна кампания, в която са събрани няколко стотин лева от семинаристите, с чиито средства са били закупени подаръци за рождественските празници за децата от Дома за сираци в Нови хан. Инициативата бе добре посрещната както от ръководството на духовното училище, така и от учениците, които са успели сами да се организират и изпратят подаръците.

Енорийска социална дейност във Видинска епархия

Различни енории във Видинска епархия, със своите църковни настоятелства, помагат през годините на социални деца и старчески заведения. Две от будните енории, занимава-

щи се със социална дейност, са към храма в с. Комощица и църквата „Св. Георги Победоносец“ в Бурсарци. Енориите към тези храмове достойно развиват своята социална дейност в учебни заведения, обгрижващи деца в затруднено семейно положение, като помагат за обзавеждането на домовете и съдействат за пълноценното хранене на възпитаниците. От споменатите православни енории се обгрижват домовете за сираци в Лом, Белоградчик и Монтана.

Инициативата „Изкуството за деца в нужда“

се провежда за единията поредна година.

На 3 декември 2019 г. Негово Високосопроездество Варненски и Великопреславски митрополит Йоан се включи в инициативата „Изкуството за деца в нужда!“ на фондация „Св. св. Константин и Елена“ за набиране на дарения за деца, лишени от родителски грижи, чрез продажба на произведенията на изкуството. Тя се провежда от 2009 година насам, малко преди празника Рождество Христово и новогодишните празници.

Тази година за първи път произведенията на изкуството от арт галерията на фондацията можаха да се закупят през новия им онлайн арт магазин. Там бяха представени творби на чужди и наши автори – живописни творби, графични, рисунки, малки пластични, фотографии и икони.

Детска кампания „Спаси икона“

С благословението на Негово Светейшество Българския патриарх Неофит официално стартира кампанията „Спаси икона“ по идея на деца от неделното училище при храм „Рождество Христово“ в кв. „Младост – 3“. Инициативата възниква спонтанно у децата и с въздушление се приема от всички духовници и миряни от енорията. Децата събират хартиени икони, които залежават и оправят, ако са скъсани, след което ги превръщат в пана и ги раздават. Детската кампания продължи до Пасха и се очаква да стане традиционна за енорийския храм.

Масово св. Кръщение в страната

Само през 2017 г. повече от 170 деца бяха кръстени в столичния храм „Св. София“ – Пре-

мъдрост Божия“. Инициативата е под патронажа на Българския патриарх Неофит и Българската православна църква. Събитието е част от кампанията в подкрепа на раждаемостта „Направи го за България“. В кампанията се включиха повече от 1200 семейства с новородени деца, сред които са предимно живеещи в чужбина наши сънародници.

Инициаторите се надяват подобен род дейност да не бъде еднократен акт, а да продължи традиционно всяка година. Целта е да се насърчат раждаемостта в страната и присъединяването на повече малчугани към светото Православие. Подобно Кръщение бе извършено и във Варна, Бургас, Пловдив, Плевен и Враца.

Безплатни курсове по пиано

Инициативата е на Старозагорския митрополит Кирилян, който лично ще обучава деца в неравностойно положение на пиано и музика. Курсовете вече се провеждат от началото на учебната година.

Според предоставената информация могат да се направят няколко основни извода. Само от инициативите на Българската църква са събрани над 120 000 лв., с които са закупени различни апарати и консумативи за лечение на деца в няколко столични болници, като обявената сума включва само официалните данни.

Вече няколко години поред патриарх Неофит насърчава вместо подаръци, хората да даряват пари както за благотворителни кампании, така и за набирането на средства за различни медицински и скъпопоструващи апарати. Стотици са хората, на които Софийска митрополия е помогнала по най-различен начин, включително и чрез ваучери за храна.

Много са и милосърдните дейности на Църквата, при които се помага на хората не само чрез финансови средства, но и чрез духовни и човеколюбивы дейности, най-вече на самите си и възрастни хора, които често са лишени от грижите на българските институции. Чрез своите благотворителни дейности БПЦ успешно насърчава и подпомага българското общество и в други сфери, сред които изкуството, хуманитарните и социалните дейности.

Ангел КАРАДАКОВ

ПАСТИРСКО СЛОВО

Бъди, милостив към мен, Господи!

Обичам да глеждам в храма. Това е седмица за служби, изповеди и срещи с хора. Винаги се обогатявам духовно, научавам нещо ново, преоткривам себе си и виждам богатството на всяка една душа.

Преди няколко дни на вратата на канцеларията се почука и след краткия ми утвърдителен отговор влезе един мой познат – християнин на преклонна възраст. Не бяхме се виждали отдавна. Започнахме топъл, дружелюбен разговор и той сподели: „Отче, когато бях млад християнин, се молах с часове и исках от Бога какво ли не. Молил съм се за невидими и видими дарове, придобивки, успех в работата, кариера и въобще за всичко, от което в конкретния момент съм имал нужда. Нали е казано: „Искайте, и ще ви се даде; търсете, и ще намерите“. И аз настоявах, измолвах, постоянствах в молитва. А сега, дълги години, откакто съм в Църквата, се моля само за едно – Бог да бъде милостив към мен. Нищо друго! Защото в Неговата милост се съдържа всичко: любов, грижа, подкрепа във всеки ден и миг. Просто помърях и виждам колко съм слаб. Освен това, все повече се убеждавам, че чисто практически Той най-добре знае кое е най-доброто за мен и преценява кога точно да ми го даде.

Скоро в една книга, сборник със съвети на Светите отци, срещнах едно прошение, което особено много ми допадна: „Господи, по какъвто начин Ти е угодно и както Ти искаш, помилуй ме!“ След като свърша задължителните си сутрешни молитви, си го повтарям няколко пъти. И така, знаеш ли, по-леко живея. Казвам си го искрено и от цялата си душа и сърце. Имам някакво усещане, че Бог го приема като чиста жертва. Това, първо, ме успокоява, а освен това, и реално виждам как нещата в живота ми започнаха да се нареждат все по-добре. Преди се притеснявах, препирах и безпокоях за много неща, а сега вече не е така. Възлагам всичко на Бога и интересно – това ме успокоява. Научих се да се отпускам и мисловно, и емоционално. Това е моята изпитана рецепта. Моят духовен витамин за всеки един ден.“

Изслушах го и си казах: „Колко мъдрост има в този човек. И най-важното – колко много смирение! Но това, не е абстрактното, сухо и отнесено към граматата на битието, а смирение дълбоко, искрено и пречистено като злато в горнило и зрънце сред плевата. Смирение, което изблъква от кладенеца на страдалата душа. Той е намерил най-прекия път до Бога. Научил се е да Го призовава кратко, от дън душа. И най-важното – да възлага всичко свое на Него.

Така постъпва като дете, което влиза с баща си в магазин за играчки и то, смаяно от толкова много изкушения, се обръща към него и казва: „Татко, избери най-добрата за мен!“ И затова не само ще я получи, но и ще се радва на любовта му. Това ще бъде радост в пънота и взаимност.

Да. Този мой познат постъпва просто и правилно. И най-важното – богоугодно.

С това дава пример на нас – високоумните, образованите, „специалните християни“. Тези, които винаги са готови да представят, поучават и дори да вразумяват. Предпочитат първо да бъдат учители, а не ученици в училището на живота. Тези, които са се самопробъзгласили за съдници и приели монопола да лепят собствени етикети за постъпките на другите. А той се е насочил към себе си, без дори да се опитва да коментира света около него. Защото постепенно е осъзнал своята немощ и пънота си окаяност без Него. Осъзнал е, че е прах и пепел, сянка и мъгла, дихание, което отминава. През горчилката на своя опит е проумял своето

лично нищожество и пълно недостойнство пред Неговото величие. Пречупил е гордостта си, понизил се е по своя воля и така се е приближил до Бога. Той е по-близо до Него от мен! Намира се в подножието на престола Му, за разлика от мен, при все че съм свещеник и Той ми е позволил да се разпоредявам с Неговото Тяло и Кръв.

Трябва да се учат от него! Защото Бог обича всички, но особено много смирените. Изрекъл го е в Свещеното Писание: „А ето на кого ще погледна: на смирения и съкрушения духом и на треперещия пред Моето слово!“ (Ис. 66:2).

Велико откровение е да осъзнаеш своята немощ! Това е присъщо само за най-чистите сърца. Плод единствено на тези, които носят Бога като печат в душите си. На тези, които не просто са разбрали, а са пропиту от мисълта, че без Него наистина са нищо. Достигнали са до прозрението, че са значими само ако отразяват Неговата слава и обитават под сянката на крилето Му. Това са истинските синове и дъщери Божи, които по всякакъв начин се опитват да бъдат икони Божи и искрени труженици, а не наемници на Неговата нива. През горчивината на опита са научили уроците си от суровата школа на живота и не искат да се явяват на

поправителни. Онези, които са се уморили от експериментите със себе си, изтощили са се да се лутат из ненаситеността си „аз“, оставили са оръжията на еготизма и са коленичили пред нозете Му. Тогава Той вече ги е облякъл с невидимото си всеоръжие и навсякъде се чувстват предпазени и защитени. Това са помързели духове, които са възприели веруването: „Не искам да бъда аз, а бъди Ти, Господи!“

Един от големите боговидци на XIX век, св. Филарет Московски, изрича в своята „Ежедневна молитва“: „Господи, аз не зная какво да искам от Теб. Ти единичък знаеш какво ми е потребно. Ти ме обичаш повече, отколкото аз умея да обичам себе си. Отче, дай на Твоя раб, това, което аз сам не умея да искам. Не дръзвам да прося нито кръст, нито утеха, само стоя пред Теб. За Теб сърцето ми е открито. Ти виждаш моите нужди, които самият аз не съзнавам.

Виж и постъпи с мен според Твоята милост: накажи ме, изцери ме, смири ме, въздигни ме. Благоговей и безмълствам пред Твоята свята воля и пред Твоя непостижим за мене промисъл. Готов съм на саможертва – предавам се всецяло на Тебе. Нямам друго желание, освен да върша Твоята свята воля. Научи ме да се моля. Сам се моли в мен. Амин!“

Прозренията на Светия Дух посещават всички чисти сърца, които Го призовават и Го молят да озари живота им. Когато Бог раздава даровете Си, не гледа нито на лице, нито на каквато и да е светска или житейска привилегия. Той обзема само онези, които искрено се съкрушават за зреховете си, разкайват се за делата си и са готови да се помирят с Него. На тях праща ангели и дава щедро от Своята бликаща благодат. Той е Отец на всички и като такъв милва и прегръща особено топло тези, които са държат като синове, а не осиновени. Пазят завета Му и са осъзнали, че могат да вървят напред само ако сами сложат своята малка ръчишка в мощната Му десница.

Нека и ние, тързгналите по пътя за Царството Му, да придобием това така необходимо смирение, което да ни направи достойни да застанем отгъсно на Престола Му. Амин!

Свещ. Ясен ШИНЕВ

Колонка на редактора

Осъждането ни осъжда

То се прокрадва наоколо като невидим отровен газ: по кафенатата, коридорите, телефоните, по мрежата... Прокрадва се в умовете, трови душите, руши човешки съдби и отношения. Осъждането. Злословието.

Изглежда като безобидно занимание, просто забавно прекарване на времето, но е само върхът на айсберга, видимата част на една отровна от страсти душа, зловонните изпарения на завистта, гордостта, алчността, спотаяващи се в нечие сърце. Защото дори да не го признаваме пред себе си, това са нещата, които ни правят да мислим и говорим лошо за другите.

Причината да подценяваме успехите и достойнствата на другите, да negliжираме добрите им страни и да изтъкваме недостатъците им, да омаловажаваме личността им, да ги злославяме, да ги очерняме, да подкопаваме доброто им име и доброто отношение на другите към тях, да разпространяваме верни и неверни „истини“ за тях, които ги злославят, всъщност, е нашата собствена низост. Осъждайки другите, изричаме присъда над самите себе

си и сами себе си избличаваме като недостойни.

Да намираш услада в очернянето на някого, говори за злорадо сърце, в което няма милост и жал. Осъждаме ла, злословим ли, ние дори и да считаме себе си за християни, не сме Христоси. Защото по това се познава дали сме Негови, ако любов имаме помежду си (Йоан. 13:35). А любовта не вреди на другия. Любовта не го позори, не го опетнява, не го злославя, не го оклеветява, не злослови за него, не го хули, не омаловажава другия, не го подценява, не говори с пренебрежение за него, не подбива авторитета му.

Любовта не хвърля камъни от думи, за да наранява и убива. Любовта и да узнае за нечие падение, покрива голотата му, а не позори, както постъпиха Хам, който макар да изрекъл истина, заслужил проклятие – той и децата му (вж. Бит. 9:20-27).

Прочее: „Не съдете, за да не бъдете съдени; защото, с какъвто съд съдите, с такъв ще бъдете съдени; и с каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери“ (Мат. 7:1-2).

Александра КАРАМИХАЛЕВА

ЦЪРКОВНО ИЗКУСТВО

Во Йордане крещаящия Тебе, Господи, Тронческо явися поклонение: Родителев бо глас свидетелствоваше Тебе, возлюбленнаго Тя Сина именуя: и Духъ, в виде голубине, извествоваше словесе утверждение: явлейся, Христѣ Боже, и мир просвещей, слава Тебе.

Тропарът на празника Богоявление съхранява основния смисъл, вложен в отбелязването на празника, а именно – новозаветната теофания. Първоначалните данни за празника Богоявление показват, че той е отбелязвал като общо за Божиите явявания (теофания) не само явяването на Света Троица по време на Кръщението, но като център – Рождество Христово и Боговъплъщението. Разяснено най-ясно в увод към Евангелие по св. ап. и св. Йоан: „Бога никога не е видял. Единородният Син, Който е в недрата на Отца, Той Го обясни“ (Йоан. 1:18).

В Египет, Сирия и Мала Азия Богоявлението се е чествало като общ празник на 6 януари. На гръцки носи наименованието εἰσφάναξις, θεοφάνεια или τὰ Θῶτα (Празник на светлините – виж: Greg. Nazianz. Or. 39 // PG. 36. Col. 336).

Св. Августин нарича празника „близък на Рождество“. В Египет на 6 януари се отбелязва освен въплъщението на Божия Син, също и чудото в Кана Галилейска (Архимандрит Авксентий. Еортология. 2012, с. 267).

Към края на IV в. предимно на Изток се празнува Рождество Христово, на 25 декември. В същото време наименованието „Богоявление“ се запазва и на 6 януари, който започва да се разглежда изключително като Кръщение Господне. Във византийската традиция той получава статут на Велик Господски празник и е включен в цикъла на Двадесетте празника.

За най-ранни изображения на сцената „Кръщение Господне“ се приемат тези в криптата на Луцин (началото на III в.) и в „параклиса на Тайнствата“ (2-ра четвърт на III в.) в катакомбите „Св. Калист“ в Рим. Макар и повредена, фреската в криптата е запазила образите на гълъб – Св. Дух, спускащ се над Господ Иисус Христос, представен като голобрад младеж, и св. Йоан Кръстител.

Важно е да се спомене и изображението на Кръщение Господне от катакомбите на Марцелин и Петър (1-ва половина на IV в.), което е частично загубено. От фигурата на св. Йоан Кръстител, застанал отдясно на Христос, е запазена само дясната ръка, положена върху главата Му. В горната част е представен гълъб, от човката на който струят води (лъчи?). В клонка си гълъбът държи клонче. Тази подробност се приема от изследователите (Покровский Н. В. Евангелие в памятниках иконографии) като гълъба, донесъл на Ной клонката в знак на края на Потопа.

Маслиновата клонка – знак за мира, който Бог е дал на човечеството при Кръщението – се споменава по-късно от св. Йоан Златоуст, св. Григорий Богослов, св. Йоан Дамаскин.

Към V-VI век иконографията на сцената се оформя до познатата ни в наши дни – река Йордан вече се представя с брегове, във водите на реката е потопен Спасителят. Вдясно във водите е фигурата на старец – олицетворяващ реката Йордан, и женска фигура – персонафикация на морето: „Морето видя и побягна,

Иконография на Кръщение Господне

Йордан се назад върна „Какво ти е, море, че бягах, и тебе, Йордане, че се назад върна!“ (Пс.113:3-5). Покровски намира в този елемент в изображението на Кръщението Христово тълкувание на две събития от Стария и Новия Завет – преминаването на евреите през Червено море и Кръщението на Христос във водите на река Йордан: „Не искам, братя, да не знаете, че бащите ни всички под облака бяха и всички през морето минаха; и всички в Моисей се кръстиха в облака и в морето; и всички ядоха една и съща духовна храна; и всички пиха едно и също духовно питие; защото пиеха от духовния камък, който идеше подире им; а камъкът беше Христос“ (1 Кор. 10:1-4).

В Евангелие на Равула 586 г. (Laurent. Plut. I. 56. Fol. 4) се добавя за първи път към сцената небесен сегмент с Благославищата десница – символ на Бог Отец, Който провъзгласява: „Този е Моят възлюбен Син“.

Така иконографията на празника ясно започва да отразява основната му функция – Теофания (Богоявление). Сцената на Кръщение Христово е православното изобразяване на Светата Троица. Това е момен-

тът, когато и трите ипостаса се разкриват в Новия Завет. Но с течение на вековете започва да се натова с все повече символика. Показателна е иконата на Кръщение Христово, съхранявана в Националния музей на Сърбия (Белград), тя е от XIV век, изображения са множество елементи: тълпа от евреи по бреговете на реката. В горната част на иконата са разположени две малки голи фигури, седящи по върховете на хълмовете и изливащи вода от съдове. Това са персонафикации на легендарните извори Йор и Дан, при сливането на които се е образувал Йордан, за което се съобщава в древни легенди от Йосиф Флавий и блаж. Йероним (виж: Липатова Св. Заметки по иконографии Кръщения Господня в византийском и древнерусском искусстве). Освен това в краката на Йоан Кръстител е изобразена брадва, напомняща мъченическата смърт на пророка, а отляво е сцената на неговата проповед. Основната иконографска особеност е изображението на отварящите се Небесни порти, както е посочено в Евангелието (Мат. 3:16). В небесния сегмент са изобразени ангели, херувими и Христос Емануил.

Тази пълнота на иконографските елементи показва не само новозаветната теофания, основата на Новия Завет – Боговъплъщението, но и смисъла: „При кръщението на Иисуса Христа се възвестила на света тази велика тайна, за която Старият Завет само за-

гатвал и върху която древните Египет и Индия само баснословили – тайната на Божествената Троица. Отец се явил на нашия слух, Духът се явил на човешкото зрение, а Синът – на осезанието ни в многогодишното Си общуване с човеците. Отец изрекъл Своето свидетелство за Сина, Синът се кръстил, а Светият Дух като гълъб летял над водата.

Чрез свидетелството на Йоан: „Ето Агнеца Божий, Който взима върху Си греха на света“ (Йоан. 1:29), и чрез кръщението на Иисус беше показана Христовата мисия на света и посочен пътят на нашето спасение. А именно: с потапянето в Йорданските води Господ взе върху Себе Си греховете на човешкия род и умря под неговото бремe, а излизането от водата показва Неговото оживяване, Неговото възкресение. И в нас трябва да умре чрез светото Кръщение старият греховен и прокълнат човек и да излезем от свещени купел като наново оживели, очистени, обновени и възродени“.

Николина АЛЕКСАНДРОВА

Духовна съкровищница

Този, който е презрял света, е винаги весел, докато тъгата е неотделима от страстите.

Св. Серафим Саровски

Отци, когато изповядвате, казвайте на младите да изповядват само това, от което се срамуват. Така ни съветваше о. Софроний (Сахаров), докато бяхме при него.

Йером. Рафаил Нойка

Неблагодарният човек винаги е печален.

Св. Паисий Светогорец

Човек, който не се утешава в Бога, сменя места и хора.

Архим. Ефрем Арizonски

Зад простотата стои вярата, а зад изтънчените и извратени помисли – самоумнението, а зад самоумнението стои вече отдалечаването от Бога.

Св. Исаак Сирий

Колкото е по-смирен човек, толкова е по-голям мирът в душата му.

Св. Александра Фьодоровна

ПРОДЪЛЖАВА АБОНИРАНЕТО ЗА „Църковен вестник“ – 2020 г.

1 година 30,00 лв.
6 месеца 15,00 лв.
3 месеца 7,50 лв.
ед. цена 0,70 лв.

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА
СВ. СИНОД, София – 1000, ул. „Оборище“ № 4
тел. 02/987-56-11 / в. 245
За абонамент: 02/987-56-11 / в. 128
e-mail: sinizdat@gmail.com

Отговорен редактор на броя:
Александра Каралихалева

Материали се приемат в електронен формат.

Сумите за абонамент да се изпращат по банкова сметка или с пощенски запис на името на Танка Тончева Христова, като се изпращат точният адрес и пощенският код на абоната!

Банкова сметка на Синодално издателство на БПЦ: УниКредит Булбанк – София, ул. „Алабин“ № 58
IBAN BG97UNCN96601018147018, BIC код: UNCRBGSF

„Църковен вестник“ съдържа свещени текстове и изображения и не бива да се използва за битови нужди.